

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 09 Mayıs 2024
Sayı: 579

10/1243

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Pilot alanlarda uygulamaya alınan ve genişletilmesi planlanan 7/24 poliklinik çalışma prensibinin ve kısaltılması planlanan muayene sürelerinin, sağlık sistemi üzerinde yaratacağı olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla Anayasa'mızın 98. TBMM İktüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. 08.05.2024

Dr. Aylin YAMAN

Ankara Milletvekili

ALİ KARAOBA
KŞAK MV.

Tale Nur Söller
Eskişehir

SEMRA DİNGER
ANKARA MV.

Özgür Elden İNCESE
Ardahan MV.

Burhan BÜYÜK
Adana MV.

Seygin Tanırlı
Düzce MV.

Umut AKDOĞAN
Ankara MV.

Ayhan BAKUR
Adana MV.

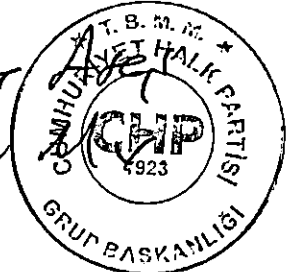
Cemal ARAY
Karaman MV.

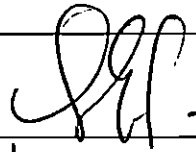
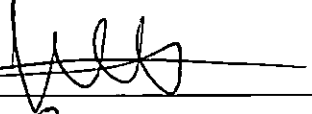
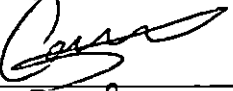
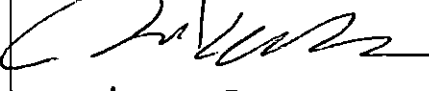
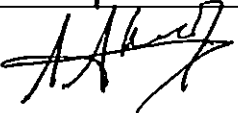
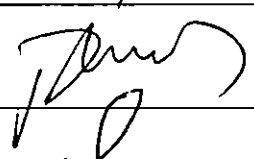
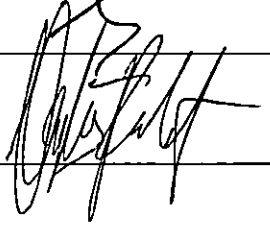
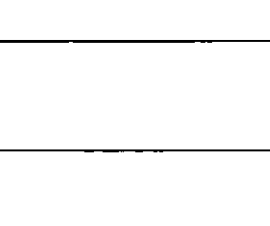
Nail Ciler
Kocaeli MV.

Seyit Torun
Ordu MV.

Gamze TAŞCIER
Ankara MV.

Tüder
Bolu

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Orhan SÖMER	Adana Mv.	
İLİAŞ KARASU	Sivas Mv.	
Gizem ÖZCAN	Muğla Mv.	
Orhan SAĞBAŞ	Bursa Mv.	
Namık Tan	İstanbul Mv.	
İzzet AKBUĞUT	Burdur Mv.	
Palih ÖZCAN	Düzce	
Mahmut Tanal	Şanlıurfa Mv.	
Mahir POLAT	İzmir	

GEREKÇE

Sağlık sistemimizde yaşanan sorunların temelini; 2002 yılında başlatılan Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın yarattığı artan hasta sayısı ve sağlığın ticarileşmesi oluşturmaktadır. Son 20 yılda sağlık politikalarının yarattığı "kısırtılmış sağlık talebi" ise, sistemi adeta tıkanma noktasına getirmiştir. Sevk sisteminin ortadan kalkması ile kontrolsüz hasta trafiğinin oluşması, birinci basamak aile hekimliği sisteminin zayıflatılması, ticarileşmesi ve koruyucu hekimliğin zor şartlarda sürdürülmesi nedeniyle hastalık yükünün artması, ikinci ve üçüncü basamak acil servislerine yığılma, şiddetin tırmanması, polikliniklerde 3 – 5 dakikada, günde 100'leri aşan sayıda hasta bakılması, tükenen, sistemden kopan sağlık çalışanlarının, yan dal ve ağır çalışma koşullu branş hekimlerinin eksikliğinin etkisi, tıbbi cihaz krizi nedeniyle malzeme temininde yaşanan sıkıntılar ve ilaç endüstrisinin sistemi döndüremeyecek bir mali döngüde, piyasadan çekilmesi, sağlık sisteminin temel sorunlarıdır.

Ülkemizde, 2022 yılında toplam hekime müracaat sayısı 854 milyon 328 bin 324 olarak gerçekleşmiştir. Kişi başı hekime müracaat sayısı ise 10,0 ve yatak doluluk oranı 58,1 olarak gerçekleşmiştir. Yıllık hekime müracaat sayısındaki bu artış, iktidar tarafından, "rahatça hizmete ulaşan hastaların, istedikleri gibi sağlık kuruluşlarını ziyareti" olarak ifade edilmekle birlikte, esas problem, koruyucu hekimliğin yara almasıyla, hayat koşullarının ağırlaşması, yoksulluğun derinleşmesi ile yetersiz beslenme ve çevresel etkenlerin yarattığı hasar vb nedenlerle hastalık yükünün artmasıdır. Hasta muayene sürelerinin son dönemde 3-5 dakikalara inmesi ile birlikte, ortalama 100'den fazla hasta bakmaya başlayan hekimler tükenme noktasına gelmiştir. Polikliniklerde çözüm bulamayan ve yığılmaya başlayan hastalar, çözümü, Acil Servislerde aramaya başlamış, sonuçta yıllık Acil servis ziyareti, nüfusundan daha fazla olan bir kaosa sürüklenmiştir. Son 20 yılda, Acil Yardım İstasyonu başına düşen nüfus 3 katına çıkmıştır. Bu durum sistemin daha da çok tıkanmasına ve olumsuz bir döngünün oluşmasına sebep olmuştur.

Tıkanan sistem, sağlık çalışanlarını ve hastaları karşı karşıya getirmiş, sağlıkta şiddeti tırmandırmış, vatandaşları hekimlere ve sağlık çalışanlarına düşmanlaştırmış, üstelik şiddet cezasız bırakılmıştır. Tükenen ve itibarsızlaştırılan sağlık çalışanları üzerine binen yük artık taşınamaz hale gelmiş, sağlık çalışanlarında arka arkaya yaşanan intihar vakaları, konunun vehametini gözler önüne sermiştir. Çözümü sadece tesis güvenliğinde arayan zihniyet, şiddetin tırmanmasına, ortamın çalışılmaz hale gelmesine zemin hazırlamıştır. Bu tıkanıklığa ek olarak, hekimlerin sayısal azlığı da süreci daha da zorlaştırmıştır. 100.000 kişiye düşen toplam hekim sayısı 2022 yılında 228 olmuştur. 372 ortalama ile OECD'nin 38 üyesi ve Avrupa ülkeleri arasında, kişi başına doktor sayısının en düşük olduğu ülke ise Türkiye'dir. Türk Tabipleri Birliği (TTB), 2023 yılında 3025 doktorun 'İyi Hal Belgesi' almak için başvurduğunu açıklamış, Bu sayıya, emekliye ayrılan, istifa eden ve özel hastanelere geçiş yapan hekim sayısı eklendiğinde, sistem sorunu yaşayan sağlıkta, insan kaynağı zafiyeti de yaşandığı görülmektedir. Hekimlerin, emek yoğun ağır çalışma koşulları olan, beyin cerrahisi, kalp cerrahisi, göğüs cerrahisi gibi branşları tercih etmemeleri, uzayan eğitim ve ağır çalışma koşulları nedeniyle nefroloji, hematoloji gibi yan dal tercihlerinin yapılmaması nedeniyle özellikle ülkenin doğu ve güneydoğu bölgelerinde bazı branşlarda yaşanan sıkıntılar, hastaların randevu bulamamaları sorununu artırmıştır.

Son yıllarda yaşanan bu sıkıntılara rağmen, iktidar, köklü çözüm üretmek yerine, yama uygulamalarla, tıkanan sistemi düzeltmeye soyunmuş, bu amaçla, bir dizi uygulama başlatmıştır. Bunlardan biri olan, pilot alanlarda, polikliniklerde 7/24 hizmetin başlatılması,

akla, mantığa, bilimselliğe ve verimliliğe olduğu kadar insan haklarına da aykırı bir tutumdur. Bu uygulama tıkanan sağlık hizmetleri için bir çözüm değil, yeni bir problem alanı yaratacaktır. Üstelik zaten tükenmiş olan sağlık çalışanı için yeni bir tükenme nedeni ve bir mobbing türüdür. Hekimler gece de çalıştırıldığı takdirde, mutlaka ekibin diğer üyeleri olan, hemşire, tıbbi sekreter, kayıt elemanı vb sağlık çalışanı da çalıştırmak zorunda kalınacak, zaten yıpranmış olan ekibin daha da tükenmesine neden olacaktır. Gece çalışan polikliniklerin, aydınlatma, ısınma, temizlik ihtiyacı da düşünüldüğünde, kaynak verimliliği açısından da bu uygulama anlamlı değildir. Acil servise yığılan hastalar, gece polikliniği ile çözülemeyeceği gibi, ertesi gün nöbet ertesine bağlı olarak eksik hekim nedeniyle yine tıkanma yaşanacak, hastanın mesai dışında, “aciliyet olmadan gelmeme alışkanlığını” da bozacaktır. Sağlık çalışanını tüketen bu düzen değişikliği, sağlıkta şiddeti daha da arttıracak, acil/elektif vaka ayırımı da tamamen bozulacaktır. Çözüm, 1. Basamağa ağırlık verip, sevk zincirinin oluşturulmasıdır.

Bu nedenle, pilot alanlarda uygulamaya alınan ve genişletilmesi planlanan 7/24 poliklinik çalışma prensibinin ve daha da kısaltılacak muayene sürelerinin, sağlık sistemi üzerinde yaratacağı olumsuz etkilerin araştırılması ve bu alanlarda yaşanan sorunların tespiti ve nitelikli çözüm önerilerinin oluşturulması için Anayasa’mızın 98. TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

